

European Commission

Technical Assistance Information Exchange Instrument - DC Enlargement

PROCEEDINGS

Workshop "Clinica Veterinaria"

AGR 20416

organized in co-operation with
Faculty of Veterinary Medicine Skopje
Faculty of Veterinary Medicine Belgrade

OHRID 3-7.9.2005

European Commission

Technical Assistance Information Exchange Instrument (TAIEX) DG Enlargement

PROCEEDINGS
ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
ZBORNİK RADOVA

Symposium on Veterinary
Clinical Pathology and Therapy
CLINICA VETERINARIA

&

Conference for Ovine
and Caprine Production

Symposium on
Animal Reproduction

OHRID, 3-7 SEPTEMBER 2005

LOCAL ORGANIZING COMMITTEE:

JOSIF TOSEVSKI, VELIBOR STOJIĆ, FARUK ČAKLOVICA, DRAGIŠA TRAILOVIĆ, PLAMEN
TROJAČANEC, BRANKO ŽIVKOVIĆ, MUSTAFA PODŽO, KOLE POPOVSKI, BESIR JAŠARI,
SLOBODEN ČOKREVSKI

SCIENTIFIC COMMITTEE:

HORIA CERNESCU, TONI DOVENSKI, MIŠO HRISTOVSKI, VLATKO ILIESKI, MILOVAN
JOVIČIN, LJUPČE KOČOSKI, MARJAN KOSEC, MIODRAG LAZAREVIĆ, DINE MITROV,
VLADIMIR PETKOV

SECRETARIAT:

MILAN JOVANOVIĆ, IVAN KRALJEVSKI, MIRJANA LAZAREVIĆ MACANOVIĆ, SLAVČO
MRENOŠKI, IVANČO NALETOSKI, GORAN NIKOLOVSKI, FLORINA POPOVSKA-PERČINIĆ,
JOVANA STEFANOVSKA, BILJANA STEFANOVSKA, RUŽICA TRAILOVIĆ

CIP - Каталогизација во публикација

Народна и универзитетска библиотека Св. Климент Охридски, Скопје
619:6361:616/618 (063)

Workshop "Clinica veterinaria" AGR 20416 : proceedings,

Ohrid 3-7.9.2005. - Skopje : Faculty of veterinary medicine, 2005.

- III, 392 стр. : илустр. ; 27 cm

Трудови на англ. и српс. јазик - Библиографија кон трудовите. - Регистар

ISBN 9989-774-09-9

А) Ветеринарна медицина - Собири б) Домашни животни - Патологија -

Собири

COBISS.MK - ID 61869066

NAJRASPROSTRANJENIJE KOROVSKE BILJKE – LEKOVITE ZA ČOVEKA,
OTROVNE ZA DOMAĆE ŽIVOTINJETHE MOST WIDELY SPREAD WEEDS – MEDICINAL FOR MEN, TOXIC FOR
DOMESTIC ANIMALS

Svetlana Grdović

Fakultet veterinarske medicine, Beograd, SCG

Na livadama, pašnjacima, oraničnim površinama, pored puteva, nasipa, ograda ili na zapuštenim travnjacima raste veliki broj biljaka koje predstavljaju ruderalnu (korovsku) floru. Korovske vrste ljudima, domaćim životinjama i poljoprivrednim površinama nanose ogromne i raznovrsne štete. Veliki broj korovskih vrsta je otrovan i za ljude i za životinje. Međutim, sa druge strane, većina korova ima lekovita dejstva i njihovi sastojci se koriste u terapijske svrhe. Interesantno je da određeni broj korovskih vrsta ima lekovita svojstva za čoveka ali su te iste biljke izuzetno toksične za domaće životinje. Široko rasprostranjene korovske vrste koje imaju lekovito dejstvo ali su toksične u ishrani domaćih životinja su:

Achillea millefolium L – hajdučka trava. Ako se koristi u ishrani stoke smanjuje mlečnost i negativno deluje na prirast.

Anagallis arvensis L. – crvena vidovčica. Saponini koji se nalaze u ovom korovu izazivaju razna oboljenja i trovanje kod stoke. Nepovoljno utiču i na mlečnost krava a semenke ove biljke su izuzetno otrovne za ptice i kuniće.

Aristolochia clematitis L. – kokotinja. Ovo je vrlo otrovan i smrtonosan korov. Ako ga stoka popase mleko je neprijatnog ukusa i ima crvenkastu boju. Simptomi trovanja su količni grčevi, krv u mokraći i otežano disanje.

– *Capsella bursa-pastoris* (L.) Med. – rusomača. Ako se ova biljka nađe u senu smanjuje mlečnost stoke i potpuno narušava njeno zdravlje.

Colchicum autumnale L. – mrazovac. Seme i lukovica mrazovca izazivaju teška trovanja stoke usled prisustva alkaloida. Često je otrovno i mleko krava, ovaca i koza koje su pasle mrazovac.

Equisetum arvense L. – poljski rastavić. Ovo je izuzetno toksična biljka koja izaziva trovanja domaćih životinja. Od simptoma se javljaju malaksalost, otežano disanje, dijareja, konvulzije i koma.

Euphorbia cyparissias L. – obična mlečika. Otrovnost komponente mlečnog soka izazivaju zapaljenje kože, razna oboljenja i smrt. Mleko i mlečni proizvodi krava koje su koristile mlečiku u ishrani su neprijatne boje, mirisa i ukusa.

Euphorbia helioscopia L. – sitna mlečika. Ovo je izuzetno otrovna biljka i u svežem i u osušenom stanju. Izaziva zapaljenje kože i sluzokože i prvenstveno je otrovna za goveda i konje.

Galium molugo L. – broćika. Broćika je korovska vrsta gorkog ukusa, koja zbog visokog sadržaja oksalata može izazvati nervne smetnje stoke koja je koristi u ishrani. Mleko stoke takođe menja boju.

Lamium amplexicaule L. – njivska mrtva kopriiva. Zbog neprijatnog ukusa i mirisa stoka je izbegava. Naročito je otrovna za konje.

Matricaria chamomilla L. – kamilica. Korišćenjem u ishrani drastično smanjuje mlečnost krava.

Mentha arvensis L. – poljska nana. Izuzetno nepovoljno utiče na mlečnost krava i izaziva različita oboljenja domaćih životinja.

Papaver rhoeas L. – divlji mak. Izaziva jaka trovanja stoke zbog velikog broja alkaloida (morfin, papaverin i drugi).

Pteridium aquilinum (L.) Kuhn – bujad. Korovska vrsta veoma toksična za konje, goveda i za mladu telad. Izaziva hematuriju (pojavu krvi u urinu), rak probavnih organa (naročito na jednjaku i želucu) i avitaminozu (B₁). Takođe, smanjuje mlečnost, a mleko i maslac krava koje su ga koristile u ishrani su gorkog ukusa.

Raphanus raphanistrum L. – divlja rotkva. Ishrana ovom biljkom može duboko narušiti zdravlje životinja. Mleko, maslac i meso, ukoliko stoka pojede ovu biljku, dobijaju neprijatan miris i ukus.

Rumex acetosella L. – mali kiseljak. Zbog sadržaja oksalne kiseline velika količina ove biljke je škodljiva i može biti otrovna za stoku. Ovce jedu mlade biljke bez posledica.

Sinapis arvensis L. – poljska gorušica. Izuzetno je otrovna za stoku. Nadražuje organe za varenje kod goveda i izaziva paralizu centra za disanje. Seme je toksično za ptice.

Solanum nigrum L. – obična pomoćnica. Sadrži otrovne glikozide i saponine koji izazivaju različita oboljenja i smrt domaćih životinja. Simptomi trovanja su proširene zenice, nesvestica i ubrzan rad srca.

Sonchus oleraceus L. – gorčika. Ukoliko se koristi u ishrani stoke može doći do omamljenosti i do potpune oduzetosti.

Stachys annua L. – jednogodišnji čistac. Veoma toksičan korov, naročito za konje. Zabeleženo je više trovanja stoke ovom biljkom. Nepovoljno utiče i na mlečnost krava.

Thlaspi arvense L. – kravlja trava. Prouzrokuje neprijatan miris i ukus mleka i mlečnih proizvoda a stariji listovi, ukoliko se koriste u ishrani u velikoj količini, izazivaju jaka trovanja stoke.

Viola arvensis Murr. – poljska ljubičica. Konzumiranje biljke u velikoj količini, zbog sadržaja otrovnih glikozida, izaziva opasno trovanje stoke i izaziva različita oboljenja.